

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2024-05-02

Diarienummer:
MHN-2024-00199

Handläggare:
Mattias Hogvall

Svar på initiativ om tillåtelse för eldning av trädgårdsavfall

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** besvara initiativet med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Johan Manders (M) har lämnat in ett nämndinitiativ med följande förslag:

Att Uppsala kommun reviderar sina lokala avfallsföreskrifter och tillåter eldning av trädgårdsavfall som inte går att kompostera, till exempel ris, kvistar och grenar och att eldning får ske under förutsättningar att olägenhet för människors hälsa inte uppstår.

Och att Uppsala kommun informerar invånare om revideringen.

Beredning

Ärendet har beretts av miljöförvaltningen i dialog med kommunjuristerna.

Förslaget har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektivet.

Föredragning

- Den 1 januari 2024 trädde ändringar ikraft i avfallsförordningen (2020:614). Med dessa kom flera nya krav på hanteringen av avfall. Nu gäller skärpta krav på hur avfall ska utsorteras och samlas in. Ett av dessa krav gäller bioavfall som ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall (kap 3. 1 § avfallsförordningen). I begreppet bioavfall ingår biologiskt nedbrytbart

trädgårds- eller parkavfall. Trädgårds- eller parkavfall utgörs framför allt av växtdelar, gräsklipp, löv och grenar som kommer från skötsel av privata eller offentliga parker och trädgårdar. Även stubbar och vedartat avfall i form av exempelvis grenar ingår i begreppet trädgårds- eller parkavfall.

Med park avses alla typer av grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda. Det kan till exempel vara anlagda parker bland bebyggelse eller delvis anlagda grönområden inom ett bostadsområde.

Trädgårds- eller parkavfall ingår i det kommunala avfallet och därmed är det kommunen som har ansvaret för bortförsl och hanteringen. Hur insamlingen är organiserad kan variera mellan kommunerna och vad som gäller i respektive kommun framgår normalt av de lokala avfallsföreskrifterna.

Den som behandlar bioavfall ska vid val av behandlingsmetod prioritera materialåtervinning (vilket i trädgårds- eller parkavfall kan vara kompostering, tillverkningar av biokol eller biogas) eller annan behandling än materialåtervinning som sammantaget ger likvärdiga eller bättre miljöeffekter (3 kap. 1 c § avfallsförordningen). Det avfall som har samlats in separat för att förberedas för återanvändning eller för att materialåtervinnas får inte förbrännas (3 kap.19 § avfallsförordningen).

Kommunerna kan skriva in undantag från kravet på behandlingsmetod (3 kap. 13 a § avfallsförordningen) i sina föreskrifter, i Uppsala kommuns fall är det renhållningsföreskrifterna. Här kan kommunen godkänna en annan behandlingsmetod än materialåtervinning vilket skulle kunna vara förbränning. Dock kan undantag endast ges där hanteringen annars inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna (3 kap. 16 § avfallsförordningen anger när förutsättningarna är sådana att undantag får föreskrivas).

I Uppsala kommun håller dessa renhållningsföreskrifter på att revideras och det är Uppsala vatten och avfall (UVAB) som håller i detta arbete. I de gällande renhållningsföreskrifterna står följande om trädgårdsavfall:

49 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan anmälan eller ansökan. Avfallet kan också lämnas till återvinningscentralerna eller vid tillfälliga av bolaget anvisade platser. Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och det i övrigt inte strider mot författning.

Denna paragraf är enligt förvaltningens bedömning inte anpassad efter den nya avfallsregleringen i 3 kap. 16 § avfallsförordningen som anger när förutsättningarna är sådana att undantag får föreskrivas. Paragrafen är i dess nuvarande utformning inte tillräcklig så som ett undantag från kraven på val av behandlingsmetod i 3 kap. 1 c § första stycket avfallsförordningen.

UVAB arbetar nu med att ta fram reviderade renhållningsföreskrifter. Miljöförvaltningen är remissinstans i detta arbete och yttrandet bereds med kommunjuristerna för att miljöförvaltningen förslag ska få en godkänd rättslig formulering av de undantagna så de inte strider mot 3 kap 16 § avfallsförordningen.

Miljöförvaltningen ansvarar för revideringen av miljö- och hälsoskydds-föreskrifterna där det nu regleras när man får elda trädgårdsavfall inom detaljplanelagt område. Ett arbete har inletts för att se om även denna föreskrift bör ändras.

Uppsala kommun har gått ut med information på uppsala.se om den nya lagstiftningen, frågor och svar och att revidering pågår av kommunens föreskrifter.

Nämnden har handlagt inkomna dispensansökningarna för eldnings av trädgårdsavfall vid offentliga tillställningar enligt 3 kap 19 a § avfallsförordningen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 maj 2024
- Bilaga, Initiativ från John Manders (M) om tillåtelse för eldning av trädgårdsavfall

Miljöförvaltningen

Linda Jacobsson
Förvaltningsdirektör

Initiativ om tillåtelse för eldning av trädgårdsavfall

Från och med 1 januari 2024 gäller nya bestämmelser om bioavfall. De nya bestämmelserna är en del av införandet av EU:s avfallsdirektiv, som bland annat innebär att bioavfall i första hand ska materialåtervinnas. Naturvårdsverket har som tillsynsvägledande myndighet gjort en tolkning av de nya bestämmelserna att det i praktiken är förbjudet att elda trädgårdsavfall som grenar och löv på sin egen tomt. Den tolkningen går att ifrågasätta. Till exempel menar branschorganisationen Avfall Sverige att Naturvårdsverket gör en strikt tolkning av "insamling", och att hopkattningen av eget trädgårdsavfall inte räknas som det. Moderaterna ställer sig kritiskt till Naturvårdsverkets tolkning av de nya bestämmelserna rörande bioavfall.

Kommuner har dock möjlighet att göra undantag från Naturvårdsverkets förbud för eldning av trädgårdsavfall.

Uppsala kommuns nuvarande hållning i frågan är att inte tillåta eldning av trädgårdsavfall utan i stället hänvisar kommunen till att kompostera avfallet, lämna till återvinningscentral eller beställa hämtning av trädgårdsavfall.

Med anledning av ovanstående föreslår vi:

- att** Uppsala kommun reviderar sina lokala avfallsföreskrifter och tillåter eldning av trädgårdsavfall som inte går att kompostera, till exempel ris, kvistar och grenar och att eldning får ske under förutsättningar att olägenhet för människors hälsa inte uppstår.
- att** Uppsala kommun informerar invånare om revideringen.

John Manders (M)

2024-04-16